

UDKAST 1

Kunst, landskab og formidling

Rammeforslag til bæredygtig jordhåndtering og kunst i Vinges grønne hjerte

Notat kunstrådgiver Charlotte Bagger Brandt

30. marts 2022

Baggrund:

I forbindelse med Slots- og Kulturstyrelsens opførelse af et stort nyt Fællesmagasin for Det Kongelige Bibliotek og Nationalmuseet, igangsættes der et kunstprojekt jf. Cirkulære om kunstnerisk udsmykning af statsligt byggeri m.v. (CIR nr. 9067 af 17/02/2004). Fællesmagasinet har opbevaring af kulturarv af enestående national betydning og bygningen er lukket for offentligheden, idet der stilles meget høje krav til indeklimaforhold og sikring af bygningen. Kunstmidlerne ønskes derfor brugt til en kunstnerisk bearbejdning af landskabet udenfor Fællesmagasinet, således at kunsten kommer offentligheden til gode og understøtter arbejdet med det grønne hjerte i Vinge.

Kunstopgave:

I kunstopgaven foreslås et projekt, hvor bæredygtig jordhåndtering forenes med en kunstnerisk bearbejdning af landskabet omkring Fællesmagasinet i Vinge. Med kunstprojektet ønskes der skabt et unikt udtryk til Vinge og til området. Det skal være et sted, der indbyder til gåture, ophold og nysgerrighed. I kunstprojektet skal skabes forbindelser og stier rundt om Fællesmagasinet samt udsigtspunkter, hvor sigtelinjer i landskabet tydeliggøres. I kunstlandskabet står det dog kunstnerne frit for hvordan der arbejdes, så længe principperne indarbejdes. Således kan der i kunstværket arbejdes med jord som materiale, beplantning, sten, historiefortælling, skulpturelle greb, steder til ophold, stiforløb, træer, vilde planter, bæredygtighedsprincipper mm. Det er vigtigt, at kunsten medvirker til dialog mellem nyt og eksisterende, mellem kunst og mennesker samt mellem landskab og arkitektur. Der ønskes et udtryk, der åbner stedet op for de omkringliggende landsbyer og naboer.

Resume: Med dette rammeforslag foreslås en proces, hvor bæredygtig jordhåndtering forenes med en kunstnerisk bearbejdning. Nedenstående beskriver rammen for hvorledes kunstnerne kan byde ind i processen så den tiloversblevne jord ikke skal flyttes og ydermere kan udvikles til et nyt kunstnerisk kulturlandskab til gavn for området. Kunstprojektet falder i tråd med visionen for resten af Vinges grønne hjerte, der skal udvikles til et rekreativt og grønt område med alsidige naturtype, og med plads til forskellige fællesskabsdannende aktiviteter for områdets beboere. Rammeforslaget kaldet *kunst, landskab og formidling* er en anderledes måde at tilgå landskab og natur på. Det kan blive en unik markør i området, som giver plads til at man går på opdagelse og tager ophold i naturen på en sanselig og ikke-programmeret måde. Samtidig er det en ny måde at understøtte kommunens ønske om en bæredygtig jordhåndtering af de cirka 50.000 kubikmeter overskudsjord fremkommet ved opførelsen af Fællesmagasinet.

Projektet er tredelt idet ønsket er at være

1: Pilotprojekt for jordhåndtering

2: Skabe kunstneriske interessante landskabsrum til gavn for borgerne som del af det grønne hjerte

3: At formidle Fællesmagasinet og Vinge by i en lokal kontekst i landskabet og forbinde magasinet til det grønne hjerte.

Udviklingsplanen og kunsten: I udviklingsplanen lægges der vægt på fællesskabsdannende aktiviteter i naturen med høj grad af biodiversitet og alsidighed i landskabet, samt ønsker om naturlegeplads, udekøkken, klatreskov mm. Kunsten kan bidrage til denne ønskede alsidighed, den kan både være forvalter af natur, naturfortælling, skabe naturforståelse samt koble kultur og natur. Den kan være med til poetisk at understøtte eller fremelske kvaliteter i uderummet, den kan lave lommer, åndehuller eller ændre skala og få os til at opdage naturen og hinanden på en ny måde. Det er vigtigt at kunstværket koordineres med

resten af udviklingen af det grønne hjerte samt at værket skaber forbindelseslinjer mellem Fællesarkivet, det grønne hjerte og Vinge.

Projektet *kunst, landskab og fortælling* bliver det første rekreative nedslag i det grønne hjerte. Rammen er den store jordbunke, der er tilovers fra Fællesmagasinet, der ønskes udsat for en kunstnerisk, kreativ bearbejdning, hvor der arbejdes landskabeligt og bæredygtigt med den tiloversblevne jord. For at få de mest kvalificerede bud på hvordan en sådan bearbejdning kan finde sted, arbejdes der med at give de inviterede kunstnere friest mulige arbejdsbetingelser, så deres forslag kan være både nytænkende og ambitiøse. Derfor fastlægges udelukkende de fysiske rammer for projektet (jorden og den mulige placering af denne), hvorefter kunstnerne bliver inviteret ind, via besigtigelse og diverse materiale, i områdets historie, Fællesmagasinets indhold, landskabet historie mm.

Samarbejdsforudsætning: Forudsætningen for projektet er et samarbejde mellem Frederikssund Kommune og SLKS og Statens Kunstfond. I samarbejdet afsætter Frederikssund Kommune et areal i den grønne korridor i en sådan størrelsesorden, at den kan håndtere den tiloversblevne jord på stedet, så jorden rykkes mindst muligt. SLKS udbyder arealet og jordbunken i en skitsekonkurrence til tre professionelle kunstnere. Skitsekonkurrencen udbydes og betales af SLKS ligeledes betales produktion af landskabsværket og kunstnerens honorar af SLKS. SLKS tilknytter en erfaren rådgiver fra Statens Kunstfond, der varetager hele faciliteringen af konkurrencen og produktionen. Tilknytning af en landskabsarkitekt kan være en fordel ift. praktisk omsætning af ideer til udbud. Der nedsættes et kunstudvalg med parter fra såvel bygherrer (Slots og Kulturstyrelsen, Frederikssund Kommune (byrådsmedlemmer), lokalsamfund (Vinge Borgerforening) og brugere (Nationalmuseet & Det Kgl. Bibliotek) til bedømmelse af skitseforslagene. Frederikssund kommune ejer kunstværket efter tilblivelsen og varetager driften af området efter færdiggørelse. Driften af kunstværket skal kunne indgå i almindelig grøn drift.

Tekniske forudsætninger og krav til kunsten:

Ved anlæggelse af landskabet skal der medtænkes løsninger på afvanding, eventuelle gener ved indkig i fremtidige boliger og skyggeforhold ved anlæg af udsigtspunkter. Der er allerede lavet foreløbige vurderinger og retningslinjer, opstillet i punktform nedenfor og medlagt i teknisk bilag. For at sikre det tekniske arbejde nedsættes en tværfaglig arbejdsgruppe bestående af de rette kompetencer til at bistå kunstneren med teknisk kvalificering af det kunstneriske arbejde, herunder: NovafoS, Frederikssund kommunes planafdeling, biologer mm.

Krav til kunsten:

- Variation i højde med en max på 2-3 meter
- Variation i volumen og sikring af vandafløb ifm. etablering af jordhøje
- Slyngede stier, der ikke kun leder op på højden, så indkig styres
- Udsigtspunkter (Max højde: 15 meter mod nord, 13 meter mod syd)
- Mulighed for helt eller delvist at skærme hegnet mod fællesarkiver
- Etablering af ophold og stier i området
- Etablering af træer i området
- Sikring af naturkorridorer (frøer)
- Under etablering af skolevej tilgængelighed sikres bedst mulig

Principper for kunstværket:

- Kunstværket skal foreholde sig til udviklingsplanen i Vinge og være skabt specifikt til stedet og til området omkring Fællesmagasinet, således at der skabes synergi mellem disse to.
- Kunstværket skal kunne tilgås og besøges samt skabe forbindelseslinjer med stiforløb og udsigtspunkter rundt om Fællesmagasinet

- Kunstværket skal tage udgangspunkt i den tiloversblevne jordbunke og de udpegede arealer. Hvordan det gøres er op til den enkelte kunstner.
- Kunsten skal medvirke til dialog mellem nyt og eksisterende, mellem kunst og mennesker samt mellem landskab og arkitektur.
- I kunstværket skal der arbejdes med stedets kvaliteter, det være sig de landskabelige, de historiske, det arkitektoniske samt den viden der er indlejret i Det Nationale Fællesmagasin og der kan eventuelt tilføjes flere.
- Kunstværket skal indtænke Frederikssunds Kommunes fremtidige planlægning af området.
- Driften af kunstværket skal kunne indgå i Frederikssund Kommunes almindelige grønne drift.

Proces: Før der kan udbydes en skitsekonkurrence skal nærværende rammeaftale godkendes af Frederikssund Kommune. Der foreligger målbare tegninger, hvor stort et område kunsten kan udfolde sig på. Der er lavet jordopmåling og højdeskitseringer samt lavet jordprøver. Der er udført preliminære skyggemålinger og beregninger på fremtidigt indkig i boliger. Der laves et overslag på at flytte jorden fra det sted den ligger i dag til den plads,. Produktionssummen skal belyses, så den økonomiske ramme er klar før kunstnerne inviteres. En tværfaglig arbejdsgruppe nedsættes og bistår kunstneren med teknisk kvalificering af det kunstneriske arbejde. For at få et alsidigt fundament for den kunstneriske og landskabelige fortælling, inviteres tre forskellige kunstnere, der arbejder i feltet, til at indgå i en skitsekonkurrence. Det er kunstrådgiveren, der vælger kunstnerne til konkurrencen, og foreslår disse til kunststudvalgets godkendelse . Der nedsættes et kunststudvalg med parter fra såvel bygherrer (Slots og Kulturstyrelsen, Frederikssund Kommune (byrådsmedlemmer), lokalsamfund (Vinge Borgerforening) og brugere (Nationalmuseet & Det Kgl. Bibliotek) til bedømmelse af skitseforslagene. Nationalmuseet og Det Kgl. Bibliotek stiller konsulenter til rådighed (uden beregning) for kunstnerne i processen.

Økonomi: Projektet er en del af cirkulæret om kunstnerisk udsmykning af statsligt byggeri, m.v. (CIR nr. 9067 af 17/02/2004), hvor 1,5 procent af entrepriseudgifterne skal benyttes til kunst i Statsligt byggeri. Dette udgør 2.520.000 kr. for Fællesmagasinet. Der er herudover afsat 480.000 kr. til træer, som kunstneren også kan gøre brug af i projektet. Kan kunstværket ikke etableres inden for denne sum skal yderligere økonomi tilføres. SLKS har valgt at de kr. 2.520.000 + kr. 480.000 anvendes uden for selve bygningen Fællesmagasinet som et bidrag til det grønne hjerte og områdets beboere og et bidrag til at håndtere overskudsjord på bæredygtig vis. Kunstkonsulent Charlotte Bagger Brandt Statens Kunstfond, er af SLKS tilknyttet projektet fra start til slut for at sikre et højt ambitionsniveau, kunstfaglighed og kontinuitet gennem hele processen.

Tidsplan:

2022

- 19. april 2022: Præsentation for økonomiudvalget
- 25. maj 2022: Endelig procesplan godkendes på byrådsmøde.
- 26. maj 2022: Forlængelse af **aftale om midlertidig jorddeponi på Frederikssund kommunes areal beliggende umiddelbart vest for Fællesmagasinet.**
- 1. juni – 1. september 2022: Dialog og samarbejde, projektet indlejres i udviklingsplanerne for det grønne hjerte og den endelige økonomi for kunst og jordflytning fastlægges.
- 1. september – 1. december 2022: Skitsekonkurrence (Kunstnerne besigtiger og laver skitser i skitserne skal redegøres for økonomi, materialevalg, der skal indhentes konkrete tilbud)
- 15. december 2022: Afgørelse på konkurrencen.
- 15. december 2022: Opstart af en paragraf 33 af Frederikssund Kommune.

2023

- 1. jan – 1. april 2023: Kvalificering af projektet (Udbud) og kontrahering med udførende entreprenør.
- 1. april – 1. oktober 2023: Igangsættelse af kunstprojekt, jordflytning
- oktober – marts: Pause i projektet. Formidling: Kunstner laver offentlig Talk og formidler projektet visuelt

2024

- Marts, april, maj 2024: udførsel af kunstprojekt.
- Juni 2024 Indvielse

Tidsplanen afhænger af progression i processen som ovenfor beskrevet og kan derfor om nødvendigt skulle justeres undervejs.